

שאלות ותשובות בעקבות מבחן "שאלת האני"

עדכני ליום 12.3.2026

1. מה הזכויות שלי אם הוצאתי לחופשה ללא תשלום (חל"ת) בגלל המבצע?

מעסיק, בהסכמת העובד, יוכל להוציא עובד לחל"ת, ובגין תקופת החל"ת יקבל העובד דמי אבטלה מהמדינה כתלות בעמידה בתנאי הזכאות. המתווה כולל מספר הקלות מרכזיות בתנאי הזכאות לדמי אבטלה, כפי שיושם במערכות קודמות, לרבות קיצור תקופת החל"ת שמקנה זכאות לדמי אבטלה מ-30 יום ל-14 יום רצופים לפחות. יש לציין שהמתווה טרם אושר סופית. אם העובד לא מסכים לצאת לחל"ת, והמעסיק בוחר להוציא למרות זאת, מדובר בחופשה כפויה שעשויה להיחשב כפיטורים או כעילה להתפטרות. חופשה כפויה ללא תשלום מהווה הרעה בתנאי העבודה, אשר עשויה לזכות בפיצוי פיטורים.

2. האם למעסיק שלי מותר לפטר אותי מהעבודה בגלל המצב?

למעסיק אסור לפטר עובד שנעדר מהעבודה, אם פיקוד העורף אוסר על הגעה למקום העבודה. אך אם לא היה איסור להגיע והעובד בחר להיעדר – הוא לא יהיה מוגן מפני פיטורין, והמעסיק רשאי לנכות את ההיעדרות מהשכר או מימי החופשה.

3. לא הגעתי לעבודה כי הייתי עם הילדים בזמן שלא היו מסגרות חינוך. אני חשוף/ה לפיטורים?

אסור לפטר הורה שנעדר כדי להשגיח על ילדו (עד גיל 14, או עד גיל 21 לילד עם צרכים מיוחדים) עקב סגירת מוסד חינוכי בהתאם להוראות. הגנה מפיטורין חלה על הורה יחיד, או במידה וההורה השני עובד ואינו משגיח על הילד, ובשני המקרים אין סידור חלופי במקום העבודה.

4. העסק שלי פתוח אבל כמעט אין לקוחות בגלל המבצע – האם מגיע לי פיצוי על אובדן הכנסות?

בשלב זה טרם הושלמו פרטי מתווה הפיצויים לעסקים בגין נזקים עקיפים ממבצע "שאגת הארי". עם זאת, במסגרת מבצע "עם כלביא" הוסדר מתווה פיצוי בהתאם להיקף הירידה במחזור העסק.

5. העסק שלי נפגע כתוצאה מפגיעת טיל – האם אני זכאי/ת לפיצוי על הפגיעה הישירה?

כן. בעלי עסקים זכאים לפיצוי על נזקים שנגרמו כתוצאה מפגיעת איבה: ציוד – גובה הכיסוי לציוד עסקי נקבע בהתאם לשווי השוק של הציוד טרם הפגיעה. מלאי – גובה הפיצוי בהתאם לעלות המלאי ללא מע"מ (ללא זכאות לפיצוי על אובדן / גניבת כסף מזומן).

6. הדירה שאני גר/ה בה נפגעה מטיל ולא ניתן לגור בה. למה אני זכאי/ת?

אם המבנה אינו ראוי למגורים – מס רכוש או הרשות המקומית יפנו אתכם לדיר חלופי. בנוסף, קיימת זכאות לסיוע כספי ראשוני של 500 ₪, בין אם אתם בעלי הדירה או שוכרים. מי שרכשו (מבנים, תכולת דירה, רכבים ועוד) נפגע ממתקפת איבה זכאי לפיצוי ממס רכוש (כולל שוכרים). יש לדווח על הנזק תוך 14 יום ולא לבצע שינויים/תיקונים לפני ביקור שמאי. קיים מסלול מהיר לנזקים קלים ולדיר חלופי.

7. מה קורה עם חוזה השכירות שלי כשהדירה נפגעה?

אם הדירה ניזוקה בצורה שאינה ראויה למגורים: השוכר רשאי לבטל את החוזה, או להיות פטור מתשלום שכר דירה לתקופה הרלוונטית. עם זאת, זכאות לדיר חלופי מרשות המיסים מותנית בכך שהחוזה נשאר בתוקף ותשלומי השכירות נמשכים.

8. נקלעתי למצב שאין לידי מרחב מוגן זמין – האם דיירי הבניין הסמוך רשאים לסרב כניסתי למקלט בבניינים?

החוק קובע במפורש כי אדם המחזיק במקום המשמש כמקלט, חייב בשעת התקפה לאפשר לכל אדם הנמצא סמוך למקום להיכנס למקלט ולשהות בו כל שעת ההתקפה.

שאלות ותשובות בעקבות מבצע "שאלת הארי"

9. המצב הביטחוני מקשה עליי. האם אני זכאי/ת לתמיכה רגשית או נפשית?

כן. המוסד לביטוח לאומי מציע קבוצות תמיכה וטיפול נפשי מידי לנפגעי פעולות איבה, בני משפחותיהם ומשפחות שכולות. בנוסף קופות החולים ומרכזי חוסן מעניקים מענה נפשי מגוון, וקיימים מספר קווי סיוע וארגונים כגון נט"ל, ער"ן, עמותת אנוש, נפש אחת, ומקשיבים, המספקים תמיכה נפשית טלפונית וליווי.

10. נפגעתי מפעולת איבה, למה אני זכאי/ת?

ברוב המקרים, הליך ההכרה באירוע כפעולת איבה נעשה ביוזמת הרשויות לאחר האירוע. אם ההליך לא נעשה ביוזמת הרשויות, מי שנפגע באירוע איבה פיזית / נפשית יכול להגיש בקשה להכרה למוסד לביטוח לאומי. לאחר ההכרה, ניתן יהיה להגיש תביעה לנכות המזכה בקצבאות ומענים שיקומיים שונים. ההליך מחייב תיעוד רפואי ראשוני פיזי/נפשי.

11. האם סטודנטים המשרתים במילואים זכאים להקלות בלימודים, בבחינות או בשכר הלימוד בעקבות מצב החירום?

סטודנטים המשרתים במילואים וכן בני ובנות זוגם שהם הורים לילד עד גיל 13 זכאים למגוון רחב של הקלות והתאמות. הקלות אלו כוללות דחיית מועדים להגשת עבודות ובחינות, השלמת חומרי לימוד, הארכת תקופת הלימודים ללא תשלום נוסף, ואף הקלות בתנאי קבלה ועדיפות בדיוור במעונות. היקף ההתאמות משתנה בהתאם למספר ימי המילואים שבוצעו.

לשאלות נוספות או צורך בסיוע ניתן לפנות לגורמים הבאים:

מוקד זכות בקלות של פתחון לב, הסיוע ללא תשלום. ניתן לפנות גם לפורטל זכויות מצב חירום באתר כל זכות. להגשת תביעה ניתן לפנות לאתר ביטוח לאומי / רשות המיסים.

צריכים סיוע משפטי? הקליניקה לסיוע משפטי בעתות מלחמה מציעה סיוע משפטי ללא תשלום בהתאם למשאבים העומדים לרשותה. להשארת פרטים: <https://forms.gle/uh7SbYdDbwpFHCbt6>

הקליניקה לסיוע משפטי בעיתות מלחמה מעניקה סיוע משפטי לנפגעי המלחמה, כולל ליווי במיצוי זכויות וייצוג מול רשויות וערכאות משפטיות. הקליניקה מסייעת בין היתר לנפגעי פעולות איבה, חיילים ומשרתי מילואים, מפונים ומשפחות שכולות, ופועלת בשיתוף עם רשויות וארגונים כדי להתמודד עם סוגיות משפטיות המתעוררות בתקופת מלחמה ולחזק את ההגנה על זכויותיהם.

המידע לעיל אינו מהווה ייעוץ משפטי, אינו מחליף ייעוץ משפטי פרטי ואינו יוצר יחסי עו"ד-לקוח. לכל שאלה או בעיה משפטית אישית, מומלץ לפנות לקבלת ייעוץ משפטי מוסמך ומותאם לנסיבות.